

**Leidschendam-
Voorburg**

Concept besluitenlijst Raadsvergadering 26 september 2023

Datum 26 september 2023
Tijd 19.30 – 23.19
Locatie Huize Swaensteyn te Voorburg
Voorzitter M.W. Vroom
Griffier R.G.R. Jeene
Aanwezig Bij aanvang van de vergadering zijn 35 raadsleden aanwezig.

VVD	G.D. Beek, J. Brokke, D. Grgurić, S.D. van den Heuvel, L.N.R. van der Linden, R.M. De Klerk, L.C. Kortman-de Wit, H. Voortman.
GBLV	S.J. Duijvestijn-van Leusden, M.J.R. Hartsinck, E.H. Klaarhamer, H.P. Klazenga, W.J.B.M. Rosbenders, W. Steutel, J.M. van Wissen, M. van Wijk.
D66	C.A. Bos, A.J.M. Hielkema, W.E.J. Jorissen, M. Mathlouti, L. Vogelaar.
GroenLinks	C.P. Elenbaas, I.M. Feld, T.M.M. van der Heiden, D.M. de Prez, N.A. van Weers.
CDA	R. van Duffelen, E.J. van der Heide, E.J. Muller, Th.J. Visser.
PvdA	S.G.D. Kok, S.R. Paltansing, J. Streefkerk.
SP	E.R. van der Schaft.
ChristenUnie	F.B. Wilschut.

Wethouders M.W. Belt, B.B.M. Bremer, A.J.W. van Eekelen, J. Keus, Ph. van Veller.

1. a. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

Besluit: de raad besluit om ruimhartig om te gaan met de insprekers waardoor deze zowel over het proces als over de inhoud van agendapunt 2e kunnen spreken.

Besluit: de agenda wordt vastgesteld.

1.b. Raadsvoorstel: benoeming commissielid SP

De heer Gasperz (SP) wordt benoemd als commissielid en legt de belofte af.

1.c. Spreekrecht burgers (max. 30 minuten).

De heer Wennekers spreekt in op agendapunt 2.e Raadsvoorstel: geheimhouding niet openbare documenten Vlietland Noord. Er zijn geen aanvullende vragen.

De heer Krijgsman spreekt in op agendapunt 2.e Raadsvoorstel: geheimhouding niet openbare documenten Vlietland Noord. Er zijn geen aanvullende vragen.

Mevrouw Ros spreekt in op agendapunt 2.e Raadsvoorstel: geheimhouding niet openbare documenten Vlietland Noord. De heer Van der Schaft stelt een vraag.

Mevrouw Lamers spreekt in op agendapunt 2.e Raadsvoorstel: geheimhouding niet openbare documenten Vlietland Noord. Er zijn geen aanvullende vragen.

Mevrouw Weijermars spreekt in op agendapunt 2.e Raadsvoorstel: geheimhouding niet openbare documenten Vlietland Noord. Er zijn geen aanvullende vragen.

1.d. Vragenuur.

Er zijn geen vragen.

2. HAMERSTUKKEN

2.a. Vaststellen besluitenlijsten raadsvergaderingen 4, 5 en 11 (achter 'slotje' het besloten deel) juli 2023

Mevrouw Van den Heuvel (VVD) zegt dat de toezegging dat het college een brief aan de raad zal sturen over de besteding van drie ton coronagelden, in de besluitenlijst van 5 juli mist en verzoekt deze op te nemen. De portefeuillehouder doet een procesvoorstel en geeft aan de raad middels een brief te informeren.

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen.

2.b.1. Vaststellen Lijst van Ingekomen stukken (LIS) en schriftelijke vragen en/of beantwoording periode 27 juni tot en met 22 september 2023

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen.

2.b.2. Overzicht Lijst van Ingekomen stukken periode 27 juni tot en met 22 september 2023

De heer Klaarhamer (GBLV) verzoekt het college de beantwoording van de brief van de VVE van het Neherpark met het ID-nummer 3332 te delen met de gemeenteraad. De voorzitter antwoordt dat hij dit zal overbrengen en dat de raad de brief zal ontvangen.

2.c. Raadsvoorstel Aanwijzing Functionaris Gegevensbescherming (FG) 2023

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen.

2.d. Raadsvoorstel vaststellen vergaderschema gemeenteraad 2024

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen.

2.e. Raadsvoorstel geheimhouding niet openbare documenten Vlietland Noord

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen.

2.e.1. Amendement PvdA CDA SP GroenLinks deels opheffen geheimhouding ID 277

Het amendement wordt unaniem aangenomen.

Het woord wordt gevoerd door de heer Streefkerk (PvdA), mevrouw Kortman (VVD), de heer Rosbenders (GBLV), de heer Jorissen (D66), de heer Van der Schaft (SP), de heer Van der Heiden (GroenLinks), de heer Van Duffelen (CDA) en de heer Wilschut (ChristenUnie).

De heer Streefkerk (PvdA) zegt over Vlietland en de status van de documenten dat de PvdA inzet op openbaarheid. Tevens zegt hij dat hij blij is met een openbare stemming omdat mensen dan verantwoordelijk gehouden kunnen worden. Ook zegt hij dat het presidium een inhoudelijk standpunt heeft ingenomen terwijl hun taak beperkt dient te zijn tot het bepalen van de agenda. Tenslotte verzoekt hij de griffier het besluit over de WOO pas te nemen na een gesprek met de fractievoorzitters.

Mevrouw Kortman (VVD) zegt dat het niet om de inhoud, maar het proces gaat. Ze zegt dat ze begrijpt dat het sterk leeft onder de inwoners. Tevens vraagt ze of het toekomstige overleg zoals de heer Streefkerk het verzoekt gedaan kan worden door de fractievoorzitters of de raad.

De heer Rosbenders (GBLV) zegt dat het stuk van de raad en niet het college is. Tevens zegt hij dat de fractie voor het amendement gaat stemmen omdat ze voor openbaarheid is.

De heer Jorissen (D66) zegt dat hij in de media las dat D66 een sleutelrol heeft. Hij zegt dat D66 de openbaarmaking steunt, maar geeft tevens aan dat er nog wel de regels van de WOO gelden waardoor niet alles meteen openbaar wordt. Er komt immers nog een WOO-procedure en dan komt de raad weer aan zet. Er zitten twee sloten op de stukken; het slot van de WOO en dat van de raad. De laatste wordt met dit voorstel tot openbaarmaking er afgehaald.

De heer Van der Schaft (SP) zegt dat de opheffing van de geheimhouding de enige juiste beslissing is en dat het ook betekent dat we de ruimte krijgen om er openlijk over te stemmen.

De heer Van der Heiden (GroenLinks) zegt dat er sprake is geweest van een Kafkaëske wijze van werken, zoals een inspreker opmerkte. Hij zegt hij hoopt dat vandaag het begin

is van een nieuwe cultuur en sluit af met de opmerking dat GroenLinks altijd voor openbaarmaking is geweest.

De heer Van Duffelen (CDA) zegt dat Vlietland een emotioneel dossier is. Tevens zegt hij dat het geheim verklaren van stukken wettelijk is toegestaan. Vervolgens zegt hij dat het CDA een voorstander is van een open publiek bestuur en dat de fractie het amendement steunt.

De heer Wilschut (ChristenUnie) zegt dat het lastig praten is over geheime stukken. Hij zegt vervolgens dat het over het algemeen goed is om stukken standaard openbaar te maken. Hij zegt dat de Christenuniefractie het amendement steunt.

3. 10-MINUTENDEBATTEN

3.a. Raadsvoorstel: Beleidsplan Re-integratie en Participatie

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen.

3.a.1. Amendement PvdA D66 ChristenUnie CDA GroenLinks 'Geen tegenprestatie maar perspectiefaanbod' ID 273

Het amendement wordt aangenomen met 27 stemmen voor GBLV (8), D66 (5), GroenLinks (5), CDA (4), PvdA (3), ChristenUnie (1), SP (1) en 8 stemmen tegen VVD (8).

3.a.2. Motie PvdA, Christen Unie, GroenLinks CDA Ruim baan voor de participatiegroep ID 767

De motie wordt aangenomen met 27 stemmen voor GBLV (8), D66 (5), GroenLinks (5), CDA (4), PvdA (3), ChristenUnie (1), SP (1) en 8 stemmen tegen VVD (8).

Het woord wordt gevoerd door mevrouw Kok (PvdA), de heer Grgurić (VVD), de heer Rosbenders (GBLV), de heer Visser (CDA), mevrouw Feld (GroenLinks), de heer Mathlouti (D66), de heer Van der Schaft (SP), de heer Wilschut (ChristenUnie) en wethouder Van Eekelen.

Mevrouw Kok (PvdA) zegt dat de politiek het vertrouwen van de inwoners moet terugwinnen. Ze zegt dat iedere inwoner het recht op bestaanszekerheid heeft en dat het doel dient te zijn om burgers verder te helpen en een perspectief te bieden.

De heer Grgurić (VVD) zegt dat het sociale beleid van groot belang is. Hij zegt dat zijn voorkeur uitgaat naar de nuance, een vermindering van afhankelijkheid, rechtvaardigheid, bevordering van arbeidsparticipatie en een evenwicht tussen het geven van steun en deelname aan de maatschappij.

De heer Rosbenders (GBLV) zegt GBLV de aangepaste motie en het amendement steunt.

De heer Visser (CDA) zegt dat mensen perspectief moet worden gegeven. Tevens zegt hij dat experimenteerruimte goed is en dat de menselijke maat en betrokkenheid bij de samenleving voorop staan.

Mevrouw Feld (GroenLinks) zegt dat mensen fouten maken door stress, wanhoop e.d., maar dat ze hun best doen en veerkrachtig zijn en menswaardigheid en vertrouwen verdienen. Ze zegt dat systemen die uitgaan van wantrouwen niet goed zijn. Tenslotte zegt ze dat ze hoopt dat het college creatief binnen de lijntjes gaat kleuren.

De heer Mathlouti (D66) zegt dat er een goed debat in de commissie is geweest over o.a. jongeren, statushouders e.a. Hij zegt dat D66 de motie en het amendement steunt.

De heer Van der Schaft (SP) zegt dat de term 'perspectiefaanbod' positief klinkt maar dat het geen recht doet aan hoe met de mensen is omgegaan; het leed is niet verdwenen door een woord. Hij zegt dat de SP desalniettemin de motie steunt.

De heer Wilschut (ChristenUnie) zegt dat de fractie de kwetsbaarsten steunt en dat het logisch is om het amendement te steunen.

Wethouder Van Eekelen zegt dat ze terugkijkt op een fijne commissiebehandeling. Ze zegt dat er aandacht en respect aan mensen gegeven wordt en dat ze uitgaat van participeren naar vermogen. Ze zegt dat de term 'tegenprestatie' in de wet staat, maar dat ze ook kan leven met de term 'perspectiefaanbod'. Ze zegt dat er geen generieke tegenprestatie wordt gevraagd maar dat het hopelijk wel mogelijk blijft om indien mogelijk maatwerk en een verplichting te hebben. Ze zegt vervolgens dat ze de experimenteerruimte niet wil beknotten door een overmatige focus op enkele voorbeelden te leggen.

4. BESPREEKPUNTEN

4.a. Raadsvoorstel: Vaststellen participatieverordening

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen.

Mevrouw Van der Heide geeft een stemverklaring: als CDA stemmen we wel in met het voorstel ondanks onze grote bezwaren bij artikel 5c. En ook alvast ter aankondiging, die zullen we bij de volgende evaluatie meenemen om te kijken wat hebben we tot dan toe gedaan met dat artikel. Maar we zijn nogmaals wel blij en vinden ook dat dit tot stand gekomen is met inwoners en dat we dus wel op dit moment hiermee aan de slag moeten.

4.a.1. Amendement CDA Participatieverordening, wijziging art. 3, ID 274

Het amendement wordt unaniem aangenomen.

4.a.2. Amendement CDA Participatieverordening, wijziging art. 5 ID 275

Het amendement wordt verworpen met 10 stemmen voor GroenLinks (5), CDA (4), SP (1) en 25 stemmen tegen VVD (8), GBLV (8), D66 (5), PvdA (3), ChristenUnie (1).

4.a.3. Amendement CDA, ChristenUnie Participatieverordening, wijziging art. 6, lid 2 ID 276

Het amendement wordt verworpen met 9 stemmen voor CDA (4), PvdA (3), SP (1), ChristenUnie (1) en 26 stemmen tegen VVD (8), GBLV (8), D66 (5), GroenLinks (5).

4.a.4. Motie SP Referendumverordening ID 768

De motie wordt unaniem aangenomen.

Het woord wordt gevoerd door mevrouw Van der Heide (CDA), de heer Van der Schaft (SP), de heer Van der Linden (VVD), de heer Rosbenders (GBLV), mevrouw Feld (GroenLinks), mevrouw Kok (PvdA), de heer Wilschut (ChristenUnie) en wethouder Belt.

Mevrouw Van der Heide (CDA) zegt dat zij kansen ziet bij de verordening, dat inspraak goed is en dat er duidelijke afspraken nodig zijn. Ook verwachtingsmanagement is belangrijk en daarom dient het CDA de amendementen in. Ze zegt dat het belangrijk is om de inwoners vooraf, in plaats van achteraf, mee te nemen.

De heer Van der Schaft (SP) spreekt over een diamant met vele facetten. Hij zegt dat er veel reacties over het proces zijn en dat niet alle groepen zijn bereikt, wat we in de toekomst wel moeten doen. Hij zegt vervolgens dat de huidige referendumverordening niet voldoet en dat hij daarom de motie indient.

De heer Van der Linden (VVD) zegt dat iedereen tijdens de discussie van mening was dat participatie goed is. Hij zegt dat evaluatie belangrijk is en dat het cruciaal is dat er een evaluatie binnen twee jaar plaatsvindt zodat we het nauwlettend kunnen volgen.

De heer Rosbenders (GBLV) zegt dat het een omslagpunt is omdat we de expertise van de inwoners gaan gebruiken. Hij zegt dat er gezorgd moet worden dat er diverse mensen meedoen en dat de cultuurverandering goed landt in de organisatie. Tevens zegt hij dat de GBLV-fractie de SP-motie steunt.

Mevrouw Feld (GroenLinks) zegt dat een gekozen volksvertegenwoordiging belangrijk is zolang niet iedereen participeert en dat ze daarom moeite heeft met optie c in artikel vijf.

Mevrouw Kok (PvdA) zegt dat de werkwijze hoe deze verordening tot stand is gekomen een goed voorbeeld is. Ze zegt dat de kennis en ervaring van inwoners erbij betrokken moet worden.

De heer Wilschut (ChristenUnie) zegt dat het gebrek aan vertrouwen in de politiek vereist dat politici meer vertrouwen aan burgers geven en hen laat participeren. Hij zegt dat het weghalen van optie c in artikel vijf voorbarig is. Hij zegt dat de raad kaders meegeeft en wanneer dat proces vervolgens niet goed gaat de fout bij de raad ligt. Tenslotte zegt hij dat optie b al voldoende aanpassingsmogelijkheden biedt.

Wethouder Belt zegt dat het een goed instrument is om participatie te versterken en dat de gemeente verder gaat dan veel andere gemeenten. Hij spreekt zijn dank uit over de co-creatie. Hij zegt dat er twee lijnen zijn; de eerste is project en beleid vanuit onszelf; het tweede betreft initiatieven van derden zoals ontwikkelaars. Hij zegt dat er een stuk komt over buitenplaatsse projecten. Op de vraag van de heer Van der Schaft ten aanzien van initiatieven van derden, dat wanneer het onderwerpen betreft waar burgers iets van kunnen vinden vooraf aan een eventuele intentieverklaring of anterieure overeenkomst participatie kan worden toegepast, zegt de wethouder dat dit kan worden meegenomen in het gesprek over de bopa's die in de volgende cyclus langskomt. De wethouder ontraadt twee amendementen omdat artikel 5b genoeg mogelijkheden voor de raad biedt om bij te sturen en betreffende artikel zes dat proces en inhoud niet door elkaar moeten gaan lopen. Tenslotte zegt hij dat hij kan instemmen met amendement 4a1 omdat het de essentie van de verordening benadrukt.

Toezeggingen:

Wethouder Belt zegt toe:

- om, indien technisch mogelijk, de raad met betrekking tot het participatieplan, keuzes voor te leggen.
- om de participatieverordening in een *infographic* weer te geven.
- de evaluatie van de participatieverordening in het eerste kwartaal van 2025 aan de raad toe te sturen en in de evaluatie in te gaan op de cultuurverandering binnen de organisatie en de diversiteit van deelnemers aan participatietrajecten.

4.b. Raadsvoorstel: Instemmen met Nota Parkeernormen Leidschendam-Voorburg 2023 en het inspraakverslag

Het raadsvoorstel wordt aangenomen met 34 stemmen voor VVD (8), GBLV (8), D66 (5), GroenLinks (5), CDA (4), PvdA (3), ChristenUnie (1) en 1 stem tegen SP (1).

De heer De Klerk (VVD) geeft een stemverklaring: We hebben voor deze nota gestemd omdat we zien dat met deze amendementen we de juiste tools hebben, zodat omwonenden niet in de overlast komen te zitten.

Mevrouw Muller (CDA) geeft een stemverklaring: We begrijpen de noodzaak en stemmen daarom voor, maar we hopen wel dat er gewoon gas gegeven gaat worden, om in de terminologie te blijven, op OV en fietsvoorzieningen.

4.b.1. Motie D66 Maximumaantal parkeeronthefingen per huishouden in een blauwe zone ID 769

De motie wordt aangenomen met 30 stemmen voor VVD (8), GBLV (8), D66 (5), CDA (4), PvdA (3), SP (1), ChristenUnie (1) en 5 stemmen tegen GroenLinks (5).

4.b.2. Motie D66 Excellente fietsparkeervoorzieningen ID 770

De motie wordt unaniem aangenomen.

4.b.3. Motie CDA GroenLinks PvdA Inspirerend werkbezoek fietsgemeenten

De motie wordt aangenomen met 27 stemmen voor GBLV (8), D66 (5), GroenLinks (5), CDA (4), PvdA (3), SP (1), ChristenUnie (1) en 8 stemmen tegen VVD (8).

4.b.4. Motie CDA GroenLinks PvdA Beter en frequenter OV in Leidschendam

De motie wordt aangenomen met 19 stemmen voor D66 (5), GroenLinks (5), CDA (4), PvdA (3), SP (1), ChristenUnie (1) en 16 stemmen tegen VVD (8), GBLV (8).

4.b.5. Amendement VVD Nota Parkeernormen Experimenteer paragraaf

Het amendement wordt aangenomen met 25 stemmen voor VVD (8), GBLV (8), D66 (5), CDA (4) en 10 stemmen tegen GroenLinks (5), PvdA (3), SP (1), ChristenUnie (1).

4.b.6. Amendement VVD Nota Parkeernormen t.b.v. Fietsparkeerdrukmeting

Het amendement wordt verworpen met 12 stemmen voor VVD (8), CDA (4) en 23 stemmen tegen GBLV (8), D66 (5), GroenLinks (5), PvdA (3), SP (1), ChristenUnie (1).

4.b.7. Amendement VVD Nota Parkeernormen Verantwoordelijkheid bij ontwikkelaar

Het amendement wordt aangenomen met 25 stemmen voor VVD (8), GBLV (8), D66 (5), CDA (4) en 10 stemmen tegen GroenLinks (5), PvdA (3), SP (1), ChristenUnie (1).

Het woord wordt gevoerd door de heer De Klerk (VVD), mevrouw Muller (CDA), de heer Hielkema (D66), de heer Van Wissen (GBLV), mevrouw Van Weers (GroenLinks), de heer Van der Schaft (SP), de heer Wilschut (ChristenUnie), mevrouw Kok (PvdA) en wethouder Keus.

De heer De Klerk (VVD) spreekt van een normgerichte naar een kansgerichte benadering en zegt dat de auto hard nodig is voor veel inwoners. Hij merkt op dat vijftig procent buiten de gemeente werkt. Hij zegt dat het openbaar vervoer niet altijd een goed alternatief vormt. Hetzelfde geldt voor deelmobiliteit. Hij zegt dat de VVD-fractie zich zorgen maakt om de inwoners van nieuwbouwprojecten. Als er te weinig parkeergelegenheid is dan wordt er in aangrenzende buurten geparkeerd. Hij vraagt om in toekomstige expertmeetings ook het MKB mee te nemen.

Mevrouw Muller (CDA) zegt dat het verlagen van parkeernormen het paard achter de wagen spannen is. Ze zegt dat de auto een mogelijkheid is om je te verplaatsen. Tevens pleit ze voor het verbeteren van fiets en ov-voorzieningen.

De heer Hielkema (D66) zegt dat het ambitieuze keuzes zijn. Hij zegt dat hij blij is dat er ook gekeken wordt naar fietsparkeernormen. Hij vraagt zich af of een huishouden nu werkelijk twee of drie parkeerplekken nodig heeft.

De heer Van Wissen (GBLV) zegt dat de nota onderdeel is van het geheel van nieuwbouwlocaties met vijfduizend woningen. Een heldere aanpak is nodig om de schaarse ruimte effectief te gebruiken en daarom steunt de GBLV-fractie een onderzoek.

Mevrouw Van Weers (GroenLinks) zegt dat ze voor openbaar vervoer en excellent fietsvervoer is. Tevens zegt ze dat het onderzoek het integrale parkeerbeleid voor de gehele gemeente en niet slechts een deel moet worden. Er moet namelijk voorkomen worden dat het parkeren mensen belast die niet de veroorzaker ervan zijn.

De heer Van der Schaft (SP) zegt dat parkeernormen het sluitstuk zouden moeten zijn. Het eerste probleem is namelijk het gebrek aan woningen. Tevens zegt hij dat ook het openbaar vervoer een hogere prioriteit heeft dan parkeernormen. Hij zegt dat het een vervelend onderwerp op het verkeerde moment is.

De heer Wilschut (ChristenUnie) zegt dat hij de relatie tussen de parkeerdruk en de versnelling van de woningbouw ziet. Hij zegt dat het openbaar vervoer en de fiets niet meer zijn weg te denken.

Mevrouw Kok (PvdA) zegt dat de schaarse ruimte goed moet worden gebruikt en dat ze blij is dat de parkeernormen worden herzien. Ze zegt dat het oude parkeerbeleid voornamelijk enkele welvarende inwoners faciliteert.

Wethouder Keus zegt dat de verschillen tussen de partijen duidelijk zijn, maar dat er tevens een beeld is dat de mogelijkheid om je goed te kunnen verplaatsen belangrijk is.

Hij zegt dat de auto een rol blijft spelen in de mobiliteitsmix, ook al zal deze rol veranderen. Hij zegt dat in het geval de parkeernormen niet worden aangepast er vijf tot zes voetbalvelden aan parkeerruimte nodig zijn voor de nieuwbouw. Vervolgens gaat de wethouder in op de verschillende moties en het amendement. Tevens doet hij een toezegging.

Toezeggingen

Wethouder Keus zegt toe:

- bij de tweede expertmeeting, de parkeernormen als instrument om deelmobiliteit te laten slagen, als belangrijk thema te agenderen.
- om bij de tweede expertmeeting het MKB uit te nodigen.

5. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering op dinsdag 26 september 2023 om 23.19 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeente Leidschendam-Voorburg d.d. 7 november 2023.

de griffier,

de voorzitter,

dhr. R.G.R. Jeene

dhr. M.W. Vroom

Het integrale videoverslag van deze vergadering is te zien via:

<https://www.lv.nl/gemeenteraad>